

“Profesiju klasifikācija”

J.Kļimovs ir izstrādājis vispārinātu profesiju klasifikācijas sistēmu pēc darba objektu grupām, izveidojot piecas apakšgrupas:

1. **Cilvēks – daba**, darba objekti – dažādi dzīvnieki, bioloģiskie procesi;
2. **Cilvēks – tehnika**, darba objekti – tehniskās sistēmas, materiāli, enerģijas veidi;
3. **Cilvēks – cilvēks**, darba objekti – cilvēki;
4. **Cilvēks – zīmju sistēma (simboli)**, darba objekti – nosacītas zīmes, cipari, formulas, kodi, programmēšanas valoda.
5. **Cilvēks – māksla (mākslas tēli)**, darba objekti – literārs darbs, mākslas darbs.

Katru no šīm apakšsistēmām raksturo atbilstošas intereses.

Izvēlies sev atbilstošākās intereses un atzīmē tās “x”!

Apakš-sistēma	Tavas intereses
1. Cilvēks - daba	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ar interesi vēroju dzīvnieku uzvedību un augu attīstību. ○ Labprāt lasu par darbu, dzīvnieku pasauli. ○ Labprāt un bieži palīdzu citiem rūpēties par dzīvniekiem, kopt augus. ○ Cenšos, lai maniem augiem vai dzīvniekiem būtu labi dzīves augšanas apstākļi. ○ Citi cilvēki uzskata, ka man labi izdodas rūpēties par augiem un dzīvniekiem. ○ Ar interesi vēroju apkārtni, vēlos izprast dzīvās un nedzīvās dabas likumsakarības.
2. Cilvēks – tehnika	<ul style="list-style-type: none"> ○ Patīk vērot mašīnu, mehānismu, ierīču darbību. ○ Patīk lasīt par mašīnu, dažādu mehānismu, ierīču uzbūvi un darbību. ○ Lietas, ko es pagatavoju brīvajā laikā, parasti izraisa interesi citos cilvēkos. ○ Labprāt ilgāku laiku varu kaut ko meistarot, remontēt, šūt, konstruēt. ○ Citi uzskata, ka man ir spējas darbā ar tehniku. ○ Interesē izpētīt mašīnu, ierīču un mehānismu darbības principus.
3. Cilvēks - cilvēks	<ul style="list-style-type: none"> ○ Viegli, bez iekšēja sasprindzinājuma varu uzsākt sarunas ar nepazīstamiem cilvēkiem. ○ Man patīk pavadīt laiku kopā ar vienaudžiem vai jaunākiem bērniem, ja viņus vajag ar kaut ko nodarbināt vai palīdzēt viņiem. ○ Parasti man izdodas atrisināt nesaskaņas starp vienaudžiem vai bērniem. ○ Vienmēr, kad ir iespējams, cenšos palīdzēt cilvēkiem, pat nepazīstamiem. ○ Man bieži izdodas pārliecināt biedrus pieņemt manu darbības plānu. ○ Parasti man izdodas atrisināt konfliktus un izvairīties no strīdiem.

4. Cilvēks – zīmju sistēma	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ar prieku kaut ko skaitu, aprēķinu vai rasēju. ○ Rakstu darbos man ir maz kļūdu. ○ Ilgāku laiku varu minēt sarežģītāku mīklu, risināt grūtu uzdevumu, krustvārdu mīklu, rēbusu. ○ Man izdodas precīzi un skaidri izteikt domas rakstveidā. ○ Man patīk apgūt svešvalodu vārdus. Man tas padodas. ○ Patīk lasīt literatūra, ko daudzi uzskata par garlaicīgu (zinātniski populāro, literatūras kritiku, publicistiku.)
5. Cilvēks - māksla	<ul style="list-style-type: none"> ○ Patīk savu apkārtni padarīt skaistāku. ○ Citi uzskata, ka man ir spējas kādā noteiktā mākslas jomā. ○ Labprāt piedalos mākslinieciskajā pašdarbībā. ○ Manas jaunrades rezultātus atzīst arī citi cilvēki. ○ Nenogurstoši varu nodarboties ar iemīļoto mākslas veicu (mūziku, zīmēšanu utt.) ○ Cenšos izprast radošo cilvēku meistarības noslēpumus un vēlos darīt, kā viņi (atskaņot, zīmēt, noformēt, izgatavot utml.)

Saskaiti, pie kuras apakšsistēmas ir visvairāk “x” un noskaidro kura nodarbošanās joma Tev ir piemērota!

Katru no šīm profesiju iedalījuma apakšsistēmām raksturo atbilstošas **prasmes, spējas un rakstura iezīmes**, katra no tām saistāma ar kādām **nodarbošanās jomām**.

Apakšsistēma	Tavas prasmes un spējas	Tavas rakstura iezīmes	Nodarbošanās jomas
1. Cilvēks - daba	Pierakstīt novērojumus, audzēt un kopt augus, rūpēties par dzīvniekiem, strādāt dabā, pētīt un izprast parādības un notikumus, analizēt, noskaidrot, izskaidrot, pētīt, klasificēt, vispārināt, pārbaudīt, eksperimentēt, salīdzināt, izstrādāt projektus.	Zinātkārs, iekšēji vērsts (intraverts), metodisks, analītiski domājošs.	Dabaszinības, lauksaimniecība, mežsaimniecība, zemes ierīcība.
2. Cilvēks – tehnika	Darboties ar instrumentiem, iekārtām, vadīt automašīnu, veikt darbu ar rokām, labot, remontēt, konstruēt, pielāgot, projektēt, restaurēt, risināt tehniskus uzdevumus, montēt, grupēt, klasificēt, celt, būvēt, izmantot sava ķermeņa koordināciju, gatavot, izgatavot, darīt fizisku darbu.	Praktisks, lietišķs, precīzs, patstāvīgs, darbīgs, racionāls.	Rūpniecība, energoapgāde, celtniecība, mehānika, elektromehānika, remonts, transports, militārās profesijas.

3. Cilvēks - cilvēks	Vadīt diskusijas, uzstāties auditorijas priekšā, izteikties, intervēt, motivēt, ietekmēt, izskaidrot, tulkot, atrisināt strīdus, pārdot, reklamēt, izveidot darbības plānu, pārliecināt, organizēt, izrīkot, vadīt citus, uzmundrināt, informēt, dot padomus, rūpēties, palīdzēt, uzklaust, uzņemt viesus, mācīt, iejusties otrā cilvēkā, saprast viņu, apkalpot citus, uzņemties iniciatīvu, uzņemties atbildību, kontaktēties ar cilvēkiem.	Sabiedriska, draudzīga, uzņēmīga, ideālistiska, izpalīdzīga, iejūtīga, enerģiska, ārēji vērsti (ekstraverti), saprotoši, taktiski, emocionāli, laipni.	Pārvalde un vadība, izglītības darbs, veselības aprūpe, humanitārās un sociālās zinātnes, pakalpojumi, tirdzniecība, militārās profesijas.
4. Cilvēks – zīmju sistēma	Izskaitļot, aprēķināt, veikt maksājumus, apstrādāt informāciju ar datora palīdzību, pārbaudīt dokumentus, novērtēt, vērtēt, projektēt, veikt grāmatvedības operācijas, pierakstīt, reģistrēt, analizēt informāciju, klasificēt, sakārtot, pirkt, iegādāties, nosūtīt, strādāt ar biroja aprīkojumu (dators, fakss), vākt, kārtot, sistematizēt informāciju, šķirot; veidot tabulas, noformēt dokumentāciju, pierakstīt datus tabulu veidā, ievērot ierasto kārtību, sekot precīziem norādījumiem, instrukcijām.	Precīzs, kārtīgs, racionāls, rūpīgs, apzinīgs, vērtīgs, metodisks, praktisks, analītiski, domājošs.	Ekonomika un finanses, datorzinātnes, programmēšana, biroja darbs
5. Cilvēks - māksla	Iztēloties notikumiem, plānot, attēlot vizuāli, ilustrēt, zīmēt, paskaidrot, improvizēt; spēlēt kādu mūzikas instrumentu, iejusties lomā, tēlot, izmantot intuīciju, vadīt, organizēt pasākumus, pilnveidot, modernizēt, radīt kompozīciju, izteikt savas izjūtas, fantazēt, izdomāt, dziedāt, sacerēt, rakstīt.	Emocionāls, ideālistisks, izteiksmīgs, neatkarīgs, oriģināls, radošs, jūtīgs, impulsīvs, elastīgs, "estēts".	Tēlotājas un lietišķās mākslas profesijas, izpildītājmāksla, komunikāciju profesijas, pakalpojumi.

Izmantotā literatūra

Daija, Z., Panasina, I. (2000). veido savu karjeru pats! – Rīga: SIA "NIPO NT", 105. lpp.